

Tikėtina sveiko gyvenimo trukmė

Turinys

- 1 Kontaktai
- 2 Metaduomenų atnaujinimas
- 3 Statistinės informacijos apžvalga
- 4 Matavimo vienetas (-ai)
- 5 Ataskaitinis laikotarpis
- 6 Instituciniai įgaliojimai
- 7 Konfidencialumas (teisės aktai, užtikrinantys statistinių duomenų konfidencialumą)
- 8 Informacijos sklaidos politika
- 9 Statistinės informacijos skelbimo periodiškumas
- 10 Statistinės informacijos sklaidos formos
- 11 Metodologiniai dokumentai
- 12 Kokybės vadyba
- 13 Reikalingumas ir aktualumas
- 14 Tikslumas ir patikimumas
- 15 Savalaikiškumas ir punktualumas
- 16 Palyginamumas
- 17 Suderinamumas
- 18 Administracinė našta respondentui (vieno respondento statistinei ataskaitai pildyti skirtas laikas)
- 19 Statistinės informacijos revizija
- 20 Statistinių duomenų apdorojimas
- 21 Pastabos / nuorodos į susijusius metaduomenis

1	Kontaktai	
1.1	Organizacijos kontaktai	Lietuvos statistikos departamentas (LSD)
1.2	Organizacijos padalinio kontaktai	Gyvenimo lygio ir užimtumo statistikos skyrius
1.3	Kontaktinis asmuo	Regina Deveikytė
1.4	Kontaktinio asmens pareigos	Skyriaus vedėja
1.5	Kontaktinio asmens pašto adresas	Gedimino pr. 29, LT-01500 Vilnius
1.6	Kontaktinio asmens el. pašto adresas	regina.deveikyte@stat.gov.lt
1.7	Kontaktinio asmens telefono nr.	(8 5) 236 4919
1.8	Kontaktinio asmens fakso nr.	(8 5) 236 4966
2	Metaduomenų atnaujinimas	
2.1	Metaduomenų patvirtinimo data	2017-03-31
2.2	Paskutinė metaduomenų sklaidos data	2017-03-31
2.3	Paskutinio metaduomenų atnaujinimo (peržiūros, patikros) data	2017-03-31
3	Statistinės informacijos apžvalga	
3.1	Statistinės informacijos aprašymas (pagrindinės charakteristikos, paskirtis)	<p>Tikėtinos sveiko gyvenimo trukmės rodikliais siekiama įvertinti, kiek likusių gyvenimo metų tam tikro amžiaus žmogus gali pragyventi be jo kasdienę veiklą ribojančių sveikatos problemų ar būdamas, jo paties nuomone, geros sveikatos.</p> <p>Sveiko gyvenimo trukmės didėjimas yra vienas iš pagrindinių Europos sveikatos politikos tikslų. Jei tikėtina sveiko gyvenimo trukmė didėja sparčiau nei vidutinė tikėtina gyvenimo trukmės, tai reiškia, kad gyventojai daugiau metų gyvena būdami geros sveikatos.</p> <p>Tikėtinos sveiko gyvenimo trukmės rodikliams skaičiuoti naudojama pajamų ir gyvenimo sąlygų statistinio tyrimo ir mirtingumo statistikos informacija.</p>
3.2	Naudojami klasifikatoriai	–

3.3	Sektorinė aprėptis	–
3.4	Apibrėžtis (-ys)	Vidutinė tikėtina sveiko žmogaus gyvenimo trukmė – tikimybinis rodiklis, rodantis, kiek vidutiniškai metų tam tikro amžiaus sulaukęs žmogus nugyvens, būdamas geros sveikatos. Gera sveikata reiškia, kad žmogaus veikla nėra ribojama dėl jo sveikatos būklės arba negalios, todėl šis rodiklis taip pat vadinamas vidutine tikėtina gyvenimo be negalios trukme. Vidutinė tikėtina sveiko žmogaus gyvenimo trukmė, remiantis savo sveikatos vertinimu – tikimybinis rodiklis, rodantis, kiek vidutiniškai metų tam tikro amžiaus sulaukęs žmogus nugyvens, būdamas, jo paties vertinimais, geros sveikatos.
3.5	Statistinio stebėjimo vienetas	Asmuo
3.6	Statistinė (tiriamoji) visuma	Visi 16 metų ir vyresni asmenys
3.7	Geografinė aprėptis	Šalis
3.8	Laiko aprėptis	Nuo 2005 m.
3.9	Bazinis laikotarpis	–
4	Matavimo vienetas (-ai)	Metai
5	Ataskaitinis laikotarpis	Metai
6	Instituciniai įgaliojimai	
6.1	Teisės aktai ir kiti susitarimai	2003 m. spalio 8 d. Komisijos komunikatas COM (2003) Nr. 585 dėl struktūrinių rodiklių.
6.2	Apsikeitimas statistiniais duomenimis	–
7	Konfidencialumas (teisės aktai, užtikrinantys statistinių duomenų konfidencialumą)	
7.1	Konfidencialumo nustatymo politika	Lietuvos statistikos departamentas, rinkdamas, apdorodamas, analizuodamas statistinius duomenis ir skelbdamas statistinę informaciją, visiškai užtikrina respondentų (namų ūkių, įmonių, įstaigų, organizacijų ir kitų statistinio stebėjimo vienetų) teikiamų duomenų konfidencialumą, kaip tai apibrėžta Lietuvos statistikos departamento konfidencialumo užtikrinimo politikos gairėse .
7.2	Duomenų konfidencialumą nustatančios taisyklės	Integruotos statistikos informacinės sistemos duomenų saugos nuostatai ir Integruotos statistikos informacinės sistemos saugaus elektroninės informacijos tvarkymo taisyklės, patvirtinti Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus 2015 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. DĮ-42.
8	Informacijos sklaidos politika	
8.1	Informacijos skelbimo kalendorius	Statistinė informacija skelbiama kai ją duomenų bazėje paskelbia Eurostatas.
8.2	Nuoroda į informacijos skelbimo kalendorių	–
8.3	Informacijos skelbimo tvarka	Statistinė informacija skelbiama Oficialiosios statistikos portale vadovaujantis Statistinės informacijos rengimo ir sklaidos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus 2014 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. DĮ-212.
9	Statistinės informacijos skelbimo periodiškumas	Metinis
10	Statistinės informacijos sklaidos formos	
10.1	Informaciniai pranešimai	–
10.2	Leidiniai	„Lietuvos statistikos metraštis“

10.3	Duomenų bazės	Rodiklių duomenų bazė (Gyventojai ir socialinė statistika -> Sveikata -> Sveikatos būklė -> Tikėtina sveiko gyvenimo trukmė)
10.4	Prieiga prie mikroduomenų	–
10.5	Kita	Eurostato duomenų bazė
11	Metodologiniai dokumentai	Statistinių tyrimų, kurių statistinė informacija naudojama tikėtinos sveiko gyvenimo trukmės rodikliams rengti, metodikos: Gyventojų mirtingumo statistinio tyrimo metodika , Pajamų ir gyvenimo sąlygų statistinio tyrimo metodika .
12	Kokybės vadyba	
12.1	Kokybės užtikrinimas	Statistinės informacijos ir jos rengimo kokybė užtikrinama vadovaujantis Europos statistikos praktikos kodekso nuostatomis. 2007 m. Lietuvos statistikos departamente įdiegta kokybės vadybos sistema, atitinkanti tarptautinio kokybės vadybos sistemų standarto ISO 9001 reikalavimus.
12.2	Kokybės vertinimas	Atliekama statistinių duomenų kokybės kontrolė mikro- ir makroduomenų lygiu. Statistinio rodiklio įverčiai palyginami su ankstesnio laikotarpio įverčiais.
13	Reikalingumas ir aktualumas	
13.1	Vartotojų poreikiai	Pagrindiniai statistinės informacijos vartotojai yra šalies valstybės institucijos ir įstaigos, visuomeninės, tarptautinės organizacijos, žiniasklaida, politikai ir kiti.
13.2	Vartotojų pasitenkinimas	Nuo 2005 m. reguliariai atliekami vartotojų nuomonių tyrimai. Stebimas Oficialiosios statistikos portalo lankomumas, atliekamos interneto lankytojų apklausos, bendras gyventojų nuomonės apie LSD produktus ir paslaugas tyrimas, tikslinių vartotojų grupių nuomonių ir kt. tyrimai. Nuo 2007 m. pradėtas vertinti vartotojų pasitenkinimo indeksas. Atliekamuose vartotojų nuomonių tyrimuose vertinamas bendras statistinės informacijos reikalingumas, taip pat skirtingų statistikos sričių rodiklių poreikis.
13.3	Statistinės informacijos pilnumas (išsamumas)	Rengiama informacija yra išsami.
13.3.1	Reikalingos informacijos pilnumo (išsamumo) laipsnis	Visi apskaičiuoti rodikliai yra skelbiami.
14	Tikslumas ir patikimumas	
14.1	Bendras tikslumas	Laikoma, kad sveiko gyvenimo trukmės rodiklių tikslumas yra pakankamai didelis. Pajamų ir gyvenimo sąlygų statistinis tyrimas, kurio informacija naudojama rodikliams skaičiuoti, neapima asmenų, gyvenančių instituciniuose namų ūkiuose. Daroma prielaida, kad privačiuose namų ūkiuose gyvenantys asmenys reprezentuoja visus gyventojus.
14.2	Imties paklaida	–
14.3	Paklaida, nesusijusi su imtimi	–
14.3.1	Paklaida, atsiradusi dėl neatsakymo	–
14.3.1.1	Statistinio vieneto neatsakymo lygis, proc.	–
14.3.1.2	Rodiklio neatsiskaitymo lygis, proc.	–
15	Savalaikiškumas ir punktualumas	
15.1	Savalaikiškumas	Statistinė informacija skelbiama po 17 mėn. ataskaitiniams metams pasibaigus.
15.2	Punktualumas	Statistinė informacija yra skelbiama kai ją duomenų bazėje paskelbia Eurostatas.
15.2.1	Laiku paskelbtos statistinės informacijos	–

	dalis	
16	Palyginamumas	
16.1	Geografinis palyginamumas	Statistinė informacija palyginama tarp ES šalių.
16.2	Palyginamumas laiko atžvilgiu	Pajamų ir gyvenimo sąlygų statistinio tyrimo 2009–2010 m. informacija naudojama rodikliams skaičiuoti, po Lietuvos Respublikos 2011 m. visuotinio gyventojų ir būstų surašymo buvo revizuota, todėl 2009 m. laiko eilutėje įvyko lūžis. Vidutinės tikėtinos sveiko žmogaus gyvenimo trukmės rodiklio palyginamumai įtakos gali turėti 2005–2006 m. Pajamų ir gyvenimo sąlygų tyrime naudota kitokia klausimo apie žmogaus veiklos ribojimą dėl jo sveikatos būklės ir (ar) negalios formuluoė.
16.2.1	Palyginamų laiko eilučių ilgis	Laiko eilutė visiškai palyginama nuo 2009 m., iš dalies palyginama – nuo 2005 m.
17	Suderinamumas	
17.1	Suderinamumas tarp skirtingų statistinių sričių	Statistinė informacija suderinta su mirtingumo statistika ir pajamų ir gyvenimo sąlygų tyrimo informacija.
17.2	Vidinis suderinamumas	Statistinių rodiklių rinkinio elementai yra suderinti.
18	Administracinė našta respondentui (vieno respondento statistinei ataskaitai pildyti skirtas laikas)	
		–
19	Statistinės informacijos revizija	
19.1	Revizavimo politika	Statistinių rodiklių revizijos atliekamos vadovaujantis Bendraisiais statistinių rodiklių revizijų atlikimo, analizės ir skelbimo principais , patvirtintais Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus 2013 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. DĮ-262. Apie planines revizijas vartotojai informuojami iš anksto planinių statistinių rodiklių revizijų kalendoriuje.
19.2	Revizijos praktika	Skelbiami galutiniai rezultatai ir jie nėra vėliau revizuojami. Išimtis – revizijos atliekamos, jei revizuojami skaičiavimams naudojamos informacijos šaltiniai.
19.2.1	Revizijos metu gauto pokyčio vidurkis	–
20	Statistinių duomenų apdorojimas	
20.1	Statistinių duomenų šaltinis	Statistinės informacijos apie sveikatos būklę šaltinis yra Pajamų ir gyvenimo sąlygų statistinis tyrimas. Mirtingumo statistikos duomenų šaltinis yra valstybės įmonės Registrų centro Gyventojų registras.
20.2	Statistinių duomenų rinkimo periodiškumas	Metinis
20.3	Statistinių duomenų rinkimas	Duomenys apie sveikatos būklę renkami klausėjams apklausiant respondentus ar respondentams užpildant anketą internetu. Tyrimas atliekamas CAPI (klausėjas respondento atsakymus žymi kompiuteryje), CATI (klausėjas apklausia respondentus telefonu), PAPI (klausėjas respondento atsakymus žymi spausdintoje anketoje). Tyrimo klausimynas Gyventojų registro duomenys gaunami tiesioginio prisijungimo (<i>on-line</i>) būdu pagal sutartį dėl asmens duomenų teikimo, pasirašytą tarp valstybės įmonės Registrų centro ir Lietuvos statistikos departamento.
20.4	Statistinių duomenų tinkamumo patvirtinimas	Tikrinimo procedūros: patikrinamas populiacijos padengimas ir neatsakymų lygis, rezultatai palyginami su ankstesniais (praėjusių metų atitinkamu laikotarpiu) vertinimais. Statistinių duomenų tinkamumo patikrinimą atlieka LSD, papildomą kokybės kontrolę

		atlieka Eurostatas.
20.5	Statistinės informacijos rengimas	<p>Tikėtinos sveiko gyvenimo trukmės rodiklius skaičiuoja Eurostatas.</p> <p>Tikėtina sveiko gyvenimo trukmė skaičiuojama taikant Salivano metodą, derinant mirtingumo informaciją ir duomenis apie sveikatos būklę.</p> <p>Mirtingumo komponentės skaičiavimas aprašytas Gyventojų mirtingumo statistinio tyrimo metodikoje.</p> <p>Sveikatos būklė, sulaukus tam tikro amžiaus, vidutinei tikėtina sveiko žmogaus gyvenimo trukmei skaičiuoti nustatoma pagal atsakymą į Pajamų ir gyvenimo sąlygų tyrimo klausimą: „<i>Ar per pastaruosius bent 6 mėnesius Jūsų veikla, palyginti su įprastine žmogaus veikla, buvo apribota dėl sveikatos sutrikimų?</i>“. Laikoma, kad žmogus sveikas, jei jis pasirinko atsakymą „<i>Visiškai neapribota</i>“ ir nesveikas, jei pasirinko vieną iš atsakymų: „<i>Labai ribojama</i>“ arba „<i>Šiek tiek apribota</i>“.</p> <p>Sveikatos būklė, sulaukus tam tikro amžiaus, vidutinei tikėtina sveiko žmogaus gyvenimo trukmei, remiantis savo sveikatos vertinimu, skaičiuoti nustatoma pagal atsakymą į Pajamų ir gyvenimo sąlygų tyrimo klausimą: „<i>Kaip apibūdinumėte savo sveikatą? Ji yra...</i>“. Laikoma, kad žmogus sveikas, jei jis pasirinko vieną iš atsakymų: „<i>Labai gera</i>“, „<i>Gera</i>“ arba „<i>Patenkinama</i>“.</p>
20.6	Koregavimas	–
21	Pastabos / nuorodos į susijusius metaduomenis	<p>Mirtingumo statistika</p> <p>Gyvenimo sąlygų rodikliai</p> <p>Healthy Life Years</p> <p>Healthy life expectancy based on self-perceived health</p>